

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 129.

Maribor, dne 6. novembra 1912.

Letnik IV.

Konec Turčije se bliža.

Bitka pri Lüle-Burgasu — popolen poraz Turkov. — Turčija priznava, da je popolnoma poražena in prosi za mir. — Balkanske države hočejo v Carigrad in Solun. — Bolgari prodirajo proti Carigradu. — Odrin mora pasti. — Solun pred padcem. — Turki povsod tepeni. — Srbi prodirajo proti Adriji. — Avstrija grozi. —

Mednarodni položaj napet.

V zadnji številki smo pisali, da se ne sme turškim poročilom nič verjeti. Kako je bilo naše svari-
lo opravičeno in umestno, so pokazali ravno dogo-
ki v ponedeljek. Bolgarsko zmago pri Lüle Burgasu
Turki niso hoteli priznati in so vedno znova pošil-
jali v svet vesti o sijajnih lastnih vspetih pri Lüle
Burgasu. Sultanu so naročili celo, da je čestital tur-
škemu poveljniku Nazim paši in „zmagajočim“ voja-
kom. Še celo v nedeljo in ponedeljek, ko je odločitev
že davno padla, so prihajale v svet vesti o turških
zmagah. Med „zadnjimi vestmi“ smo v ponedeljkovi
številki beležili eno tako vest o „turški zmagi“, ka-
teri pa nismo verjeli, čeprav se je ponavljala s pre-
cejšnjo vstrajnostjo. Bila je tudi res neresnična. Že
nekaj ur pozneje je turška vlada, prisiljena po stra-
hovitih udarcih, ki jih je doživela, podala ofidjelno
izjavo, da se umakne s svojo vojsko za utrdbo Ka-
taldže in se je ob enem obrnila na velesile s proš-
njo za premirje, kateremu naj bi sledil mir. Pred
par urami še sijajni „zmagovalec“, nekoliko pozneje
pa priznava, da so tepeni na celi črti in prosijo za
mir, tako so Turki ves čas farbali celo javnost in
nesramno lagali.

Turčija je torej s svojimi močmi pri koncu. —
Mlada, nedosegljiva moč balkanskih držav, v prvi
vrsti Bolgarov, je potepala v prah turške vojske in
hiti neukrotljivo in nevzdržno dalje, dalje. Lep in
razveseljujoč je pogled na zmagovalce balkanske na-
rode. Še ni mesec dni, ko so bili majhni in nepo-
znani. Velesile so se oblastno igravale za njihove
varuhe in so hotele ravnati z njimi kakor z neubog-
ljivo deco. Ni bila malo osupnjena Evropa, ko kralj
Nikita v sporazumu z ostalimi zavezniki ni hotel ča-
kati na tragi-komično demaršo velesil, ampak je po-
prej napovedal Turčiji vojsko. Kakor sebična mače-
ha, ki ne vidi rada, da bi se njen nepravilni otrok
povspel v življenju do kaj boljšega, je vznevoljeno
godrnjala, a storiti si ni upala ničesar, ker je sa-
ma vsa prhla in trpi na več boleznih, kakor samo
na podagri. Upala pa je še, da bo njen ljubljene-
c, njen pravi sin, Turčija, ki se je morala zahvaliti za
svoje dolgo življenje samo ljubosumni skrbnosti ma-
tere Evrope, užugala in spokorila neposlušnega bal-
kanskega junaka — Slovana. Toda zmotila se je.
Balkanski narodi so s svojimi brezprimernimi zma-
gami Evropo prisilili, da jih vpoštevajo in z njimi ra-
čuna. Vsa ošabnost Evrope je spuhnila v zrak in
osramočeni ter potrjeni priznavajo evropski diplomati,
da morajo začeti na Balkanu novo politiko in da
proti volji balkanskih narodov ne morejo ukreniti ni-
česar.

Tudi glede turške prošnje za premirje je tako.
Da bi se sililo balkanske države k samemu premir-
ju, o tem seveda ne more biti govora. To grozdje je
mnoho prekislo, da bi ga šli trgati evropski diploma-
ti, ki se v svoji politični „doslednosti“ nočejo zame-
riti balkanskim državam. Toda tudi turška prošnja
za posredovanje miru in za konec vojske ne prihaja
pri velevlasteh na odprta ušesa. Nobena velevlast si
noče s posredovanjem ožgati prstov in / prošnja bo
ostala začasno nerešena. Zakaj? No, zato, ker bal-
kanske države / o kakem miru / v sedanjem času no-
čejo še nič vedeti in nočejo ostati na polovici pota.
Iz Balkana prihajajo namreč jasni glasovi, da ho-
čejo Bolgari v Carigrad in da hoče balkanska zve-
za brez mešetarjenja sama obračunati s Turkom. S
kakim brezvspešnim posredovanjem si pa zato sedaj
nobena velevlast noče nakopati nove blamaže. Po-
zabljen je ni sramota, ki so jo doživele velevlasti
s svojo „intervencijo“ pred začetkom vojske. Razen
tega so balkanski narodi s tem, da so natepli Tur-
ka, vtepli tudi Evropi respekt pred sabo.

Krvava vojska, ki je pravcata epopeja slavnih
činov in velika pesem srčnosti in poguma, gre h

koncu. Vojaški je Turčija povsem poražena, njene
odporne sile so zlomljene. Pričinja pa se zdaj vojs-
ka diplomatov. Kakor je vojska orožja sčistila ozrač-
je in olajšala mednarodni položaj, tako vojska in-
trig in zakulisnih zvijač, komaj se je začela, že po-
ostruje splošen položaj. Avstrija, ki se, kakor vse
kaže, še ni spametovala, je začela zopet groziti. Ofi-
cijozna glasila prinašajo zadnje dni sem ponovno a-
pele na Srbijo, katera bi se po mnenju naših diplo-
matov ne smela priboriti pota do Adrije. Včeraj je
govoril v delegacijah naš zunanji minister Berch-
told. V svojem govoru, ki je bil skrajno meglen, je
povdarjal, da bo Avstrija znala braniti svoje „legi-
timne interese“ na Balkanu. Kakšni so ti „legitimni
interesi“ dobri mož pa ni povedal. Kakor je videti,
obstojajo v tem, da hoče Avstrija z balkanskimi dr-
žavami voditi še naprej politiko sovražnosti in ved-
nih preprirov. Vsekakor je gotovo, da avstrijsko rož-
ljanje z orožjem splošni položaj zelo otežuje in
prišli smo po spretnosti naših diplomatoev tako da-
leč, da kaže cel svet na nas kot na one, ki sprav-
ljamo v nevarnost svetovni mir. Če je to nam v ko-
rist, dvomimo. Kako je že rekel cesar Fridrik: Av-
stria erit in orbe ultima. Bo res!

Biseri iz bojnega polja.

Posnel po službenih bolgarskih glasilih
Prof. A. Bezenšek.

Zofija, na dan vernih duš.

Vsako jutro opravljajo bolgarski vojaki, pred-
no se potajo v boj, skupno jutranjo molitev. In po
molitvi obnavljajo obljubo, da ne odstopijo niti ko-
raka nazaj od tam, kamor so enkrat stopili.

Star in izkušen vojak — avanziral je zdaj za
narednika (feldvebelja) — katerega so ljubili vojaki
kot svojega očeta, je bil težko ranjen v neki hudi
bitki pred Odrinom.

„Gospod stotnik! Gospod stotnik!“ klical je na
glas, boreč se že s smrtno.

Stotnik se približa in ga poprašuje: „Česa si
želiš od mene?“

„Dajte mi sabljo, da jo poljubim“, odgovori
feldvebelj.

Stotnik mu poda golo sabljo.

„Živila Bolgarija!“ zakliče stari vojak, polju-
bi sabljo in izdahne na bojnem polju.

V ljutem boju pade močan vojak, ker mu je
kroglja prelomila kolena.

Njegov oddelek hiti naprej, leta, strelja in pa
goni sovražnika. Pride trenutek za napad na sov-
ražnika z bajoneti. Ranjeni vojak zbere vse moči, se
postavi kolikor more z zlomljenima kolenoma po
konec in zahrjuje: „Na zdravje, junaki! Naprej!“

Njegov glas je bil prav podoben glasu povelj-
nika-stotnika.

Cel oddelek odgovori pogumno: „Zdravje želi-
mo Vam, gospod stotnik!“ ter vsi z združenimi moč-
mi skočijo naprej in prevzamejo pozicije sovražni-
kove.

Turška kroglja prebije roko bolgarskega vo-
jaka. To ga celo ne moti, ampak še bolj ohrabri, da
se masčuje hudo za svojo prelito kri. Ko pridejo sa-
nitetski vojaki in ga hočejo potegniti iz reda, v ka-
terem se je boril, se jim noče udati.

„Jaz sem zdrav“, obrne se v stran, „zakaj me
zadržujete? Imam še eno roko zdravo, a ta je do-
volj močna, da drži puško.“

Sanitetski vojak ga pa vendar izvlečejo iz
bojnega reda in ga zaprejo v bolnišnično sobo.

Drugo jutro so vsi njegovi tovariši / zažudeni,
ko vidijo, da ranjenec stoji spet med njimi v redu

na svojem mestu, pripravljen da gre, čim čuje po-
velje, spet v boj proti sovražniku.

Molitev.

katera se čita po bolgarskih cerkvah vsako nedeljo
in se moli po hišah (v rodbinah) zjutraj in zvečer,
dokler traja vojni čas. (Sestavljena in priporočena
od metropolita Varmensko-Preslavskega Simeona.)

O Gospod! Vsi naši mili in dragi, oče,
mož, sinovi, bratje, žlahta, šli so na bojno polje,
da se vojujejo s krivovercem, kateri zasramu-
jejo Tvoje sveto ime in trpinči že dolga leta
naše brate in sestre, kakor je trpinčil tudi
naše matere in očete. Odsli so naši mili in
dragi, a mi smo ostali tukaj sami. Hudo in
težko nam je brez njih. Misel nas vznemir-
ja: misel, kaj in kako je z njimi, nam greni
življenje. Oni so naše življenje, naše upanje
in naša radost.

A Ti, Gospod, kateri si sama milost in
edina tolažba žalujočim, ohrani naše ljubljen-
ce zdrave, obvaruj jih vsega hudega, pomagaj
jim, da potolčejo sovražnika in da rešijo iz
nesreč in trpljenja naše brate in sestre ter da
se vrnejo zopet k nam živi in zdravi!

O Gospod, podeli nam to milost! O Go-
spod, usliši to našo molitev in usmili se njih
in nas; Amen.

Zvonovi v novi cerkvi sv. Aleksandra v Zofiji.

Omenil sem v svojih prejšnjih pismih, kako
ubrano se glase ob posebno svečanih prilikah, kot
so zmage nad Turki itd. zvonovi v cerkvi sv. Alek-
sandra, postavljeni v teh letih v spomin osvoboje-
nja Bolgarov izpod turškega jarma. Naj povem zdaj
točno, koliko tehtajo ti velikanski, v Moskvi vli-
ti zvonovi, katere so to spomlad vzdignili v zvonik te
cerkve.

Največji zvon tehta 11.750 kilogramov in meri
v diametru (promeru) 2 metra 65 centimetrov.

Drugi zvon tehta 6.006 kilogramov in meri v
premeru 2 metra 27 centimetrov.

Tretji zvon tehta 3.027 kilogramov.

Za njimi sledi še pet drugih zvonov sorazmer-
ne velikosti, ki vsi soglašajo skupaj v najlepšo har-
monijo.

A. B.

Obupen položaj v Solunu.

Solun, koncem oktobra.

Cesar smo se vedno bali, to se dogaja. Solun
je danes neizmerno taborišče beguncev, ki nepresta-
no prihajajo sem, v nadi, da najdejo tukaj zavetja.
Od včeraj opolne prevaža orijentska železnica ne-
izmerno dolge vlake, ki so prenapolnjeni z mohame-
danskimi begunci. Na strehah vagonov, na stopni-
cah, še celo med vagoni čepi, da zbeže in se rešijo
pred vedno prodirajočimi srbskimi in bolgarskimi če-
tami. Starčki, žene, otroci s culami na hrbtu, pri-
hajajo v Solun, in prizori, ki se dogajajo na ko-
lodvorih, so srce pretresujoči. Plakanje žen in vpi-
je otrok je tako silno, da bi človek lahko oglušil. V
dolgih, nepretrganih kolonah prihajajo ti reveži v
mesto, kjer se le za največjo silo za nje skrbi. —
Starčki, ki se opirajo ob palec, otroci, ki komaj gre-
do, stokajo pod težo culic, ki jih nosijo na hrbtu —
prava velika gorja.

Zaman vprašujemo po turški armadi. Na nek
skrivnostni način je zginila. Ne vidi jo nihče in ne
sliši se nič o njej in nihče ne ve, kaj namerava.

Dne 24. oktobra je dobilo ravnateljstvo nemš-
kega podjetja za zgradbe cest, Dickerhoff in Wed-
mann, brzojavko od armadnega poveljstva iz Veleso-
vega, v kateri se zahteva, da naj podjetje nujno po-

Do žrebanja velike loterije „Slovenske Straže“ samo še nekaj dni! Žrebanje že 18. novembra. Hitite z ku-
povanjem in naročevanjem srečk. Vrednost vseh dobitkov 20.000 K. Srečka samo 1 K.

slje inženirje in delavce za popravu cest na Velesovo in Perlepe. Ker pa tvrdka že več mesecev ni prešla od turške vlade nobenega vinarja za njena dosežanja dela in zgradbe in je bila primorana ustaviti vsa dela, ter odločiti vse inženirje in delavce, ni mogla ustreči zahtevi.

Slične reči se dogajajo tudi pri drugih armadah v Maceoniji. Dognano je, da je zalaganje z živili za turško armado skrajno pomanjkljivo in da trpi cela armada vsled teh nedostatkov. Tak je torej položaj med Skopljem in Solunom.

Ječe so prenapolnjene z bolgarskimi in grškimi ujetniki in v dolgih vrstah prevažajo te nesrečnike, ki so vkljeni v težke verige, proti Solunu. Za oskrbovanje ranjencev je turška vlada od sedaj storila bore malo. Tukajšnji avstrijski konzul Kral in njegova soproga sta storila prve korake za lečenje in oskrbovanje ranjencev. V očigled teh dejstev se mora človek nehoti vprašati, kaj pravzaprav uganjajo te turške armade, o katerih se tako bahavo govori? Kje neki tiče tisti slavni paše s svojimi nepremagljivimi četami? Kje se nahajajo tisti tisoči prostovoljcev, ki so s takim navdušenjem stopili v armado? Nikjer jih ni zaslediti in vsa javna poročila, ki stoje pod strogo cenzuro, prinašajo vesti, ki jih že najneumnejši Turci več ne verjame. Glasom teh poročil so turške čete že udrle do Zofije in Beograda. V mestu Solunu samem se je bati, da pride vsled vedno večjega števila prihajajočih beguncev in vsled velikanske draginje do lakote in do — revolucije!

Bolgarsko-turška vojska.

Proti Carigradu.

Specijalni poročevalec dunajske „Neue Freie Presse“ v Svilenu (Mustafi Paši) brzojavlja o zadnjih bolgarsko-turških bojih sledeče:

Dne 30. oktobra: Včeraj se je začela bitka na celi črti. Izpočetka sta posegli v boj obe artileriji. Nadaljnih poročil cenzura ne pusti naprej.

Dne 31. oktobra: Danes vlada mir. Turki so izpalili nekaj streliv iz utrdbe pred Odrinom proti bolgarskim predstražam. Danes so dospeli sem ranjenci iz večerajšnjih bojov. Večidel so lahko ranjeni, posebno veliko je ranjenih v obrazu in na desni roki.

Dne 2. novembra: Danes zjutraj je poskusila turška divizija skupaj z artilerijo izpad iz Odrina proti Mustafi Paši. V bran se ji je postavila neka bolgarska divizija. Razvila se je huda bitka. Kmalu nato, ko so poskusili Turki izpad iz mesta, so začeli bolgarski oblegalni topovi bombardirati mesto. Včeraj popoldne je obiskal kralj Ferdinand bolgarske utrdbe okrog Odrina.

Dne 3. novembra, ob 4. uri popoldne: Odrin je popolnoma cerniran, ker so Bolgari zavzeli Dimotiko in Koprili. Pri bojih dne 29. m. m. so zasedli Bolgari Ipčeli.

Dne 4. novembra, ob 12. uri opoldne: Po tridnevni hudi bitki je bila turška glavna armada na črti Baba Eski—Lüle Burgas popolnoma poražena. Turška glavna armada je štela 150.000 mož ter se umika sedaj proti Čorlu. Usoda Odrina je sedaj zapечатena.

Dodatno k temu kalendariju bolgarskih zmag moramo še omeniti:

Dne 1. novembra: Bolgarska armada je zavzela Nevrokop, zahodno od Odrina. Po hudi bitki je zavzel neki bolgarski oddelek tudi postajo Buk, s čimer je končno popolnoma odrezana turška maceonska armada od Odrina.

Dne 2. novembra: Turki so poskusili napasti bolgarsko levo krilo v smeri proti Bunar Hisarju. Bolgari so napad hrabro zavrnili ter prisilili Turke k paničnem begu. V tem boju so vzeli Bolgari Turkom baterijo brzostrelnih topov in vjeli 5 častnikov in 1300 mož.

Glasom avtentičnih poročil iz Carigrada je trajala glavna bitka pri Lüle Burgasu in Čorlu 3 dni. Izpočetka so pač izvojevali Turki nekaj delnih uspehov in Bolgari so že omahovali. Vredni dan pa, ko so se čutili Turki že kot zmagovalce in se je že zdelo, da se bodo morali Bolgari umakniti, se je pa usoda bitke preobrnila. Prišlo je namreč 40.000 novih bolgarskih čet na bojišče pod poveljništvom generala Kusdeviča. Te pomožne čete so bile prispele iz Kjustendila in so prišle ravno ob pravem času, da so izpremenile zmaganje turških čet v strahovit poraz. Po dvednevni bitki utrjene turške čete se niso mogle več ustavljati silnemu navalu novih bolgarskih čet. Turški poraz je bil popoln in odpornost sila turške armade je bila strta.

Bolgari so tudi zasedli vasi Radovič in pa Melnik.

Turški jutranji listi od včeraj priobčujejo komunikacije o umikanju vzhodne turške armade proti Čataldži ter priporočajo prebivalstvu mirno kr in tudi če pride do skrajnega. Tudi v Carigradu tedaj že računajo s tem, da se tepena turška armada ne bo več ustavljala.

Za položaj, ki je tudi po turških priznanjih obupen, je značilna sledeča

izjava turške vlade.

Carigrad, dne 5. novembra: Vlada je izdala naslednjo izjavo: Bojna sreča je omahljiva in ni mogoče vedno zmagovati. Narod, ki je sprejel bal-

kansko vojno, se mora udati rezultatom. To je dolžnost, ki je ne smemo zdaj pozabiti. Ne smemo se ponášati z zmagami, a tudi ne obupavati zaradi porazov. Res so turške čete imele vspehe pri Janini in Skadru, a vzhodna armada, pri Vizi in Lüle Burgasu, mora preložiti obrambno črto v Čataldžo, ako se hoče uspešno boriti. Samo po sebi je pa umevno, da smo trdno odločeni, varovati ljudske interese do skrajnosti.

Odin mora pasti.

Vojni korespondent „Reichspost“, ki se je izkazal v vseh svojih poročilih zelo zanesljivo, brzojavlja iz glavnega bolgarskega taborišča z dne 3. novembra sledeče:

„Sijajna bolgarska strategija in junaštvo bolgarskih čet prinašata Bolgarom vsak dan novih uspehov. Poskus turške armade, zavzeti severno od Saraja in pri Čorlu močne pozicije, ki bi zamogle kriti umikanje turških čet, se je popolnoma izjalovil. Istotako se je ponesrečil napad turških čet iz vzhodne strani od Vize, ki so pri Čoraku od Midije sem preko Sultanahgeca. Bolgari zasledujejo z največjo energijo proti Čataldži umikajoče se Turke. Bolgari napenajo vse sile, da bi pospešili padeč Odrina, ker bi potem poslali oblegovalno artilerijo, ki sedaj oblega Odrin, proti utrdbam pri Čataldži. Odrin trdnjave Odrin postaja dan za dnevom vidno slabši. Na silni ogenj iz bolgarskih topov trdnjava le prav rahlo in neredno odgovarja. Utrdbe na severno-zahodni fronti so zelo poškodovane in po zadnjem izpadu posadke proti Marasu, o kojem se je že poročalo, da se je popolnoma ponesrečil, je odpor posadke zelo pojenjal. V obleganem mestu je nastalo veliko pomanjkanje živeža. Pašec Odrina, ki se pričakuje vsak čas, se smatra tukaj kot velikega pomena v vojaškem in političnem oziru, ker je zajedno tudi dokaz, da tudi utrdbe pri Čataldži ne bodo mogle rešiti Carigrada.“

Bitka pri Lüle Burgasu je bila po zanesljivih informacijah grozen udarec za turško armado. Bolgarske čete, v katerih so stali tudi sedemnajstletni novinci, so se vrgle za neznansko silo v boj. Turki so se branili, toda končno so se morali umakniti. Njihova armada, ki je štela 90.000 mož, je pustila na bojišču 40.000 mrtvih in ranjenih. Umaknila se je za utrdbe pri Čataldži. Njeno glavno taborišče so preložili iz Čorla v Hademkøj.

Srbsko-turška vojska.

Srbi prodirajo iz Skoplja naprej v treh oddelkih. Eden oddelek maršira proti Solunu, drugi pa proti Bitoliju in tretji proti morju. Najnovejša poročila o prodiranju teh treh armad se glase:

Prva armada je prodira do Gumenčaja, kakih 30 kilometrov od Soluna, ne da bi naletela na odpor.

Druga armada operira proti Bitoliju, čegar padež je, kakor se iz Beograda z dne 5. novembra oficijelno zatrjuje, že danes pričakovati.

Tretja armada pa prodira preko Ljume tja do morja. Končni cilj srbskih operacij je, priti do morja.

V prestolici srbskih carjev. — Srbski kralj v Skoplju.

Beograd, dne 3. novembra. Včeraj popoldne je bil svečani vhod srbskega kralja Petra v Skoplje. Sprejem je bil veličasten. Na postaji sta pričakovala kralja prestolonaslednik in kraljevič Gjorgje, potem general Putnik, vrhovno poveljništvo, predstavitelji občine, mestna uprava, vsi inozemski konzuli v svečanostni uniformi, po trije najstarejši srbski in eksarhijski svečeniki, veliki rabin, potem pa množina prebivalstva vseh veroizpovedanj in narodnosti. Celo mesto je bilo okrašeno s srbskimi zastavami.

Kralj bi bil moral dospet točno ob treh popoldne. Vreme je bilo pred prihodom deževno, toda ko je dospel dvorni vlak, je posijalo sonce, obsevajoče Šar-planino, vso v snegu.

Ko je dospel vlak, je godba zasvirala kraljevsko himno. Kralj je počasi izstopil iz voza, za njim pa kraljičina žena, skromno oblečena kot bolniška strežnica, za njo kraljevič Pavei, ministrski predsednik Pašič, ministra Andrej Nikolič, Ljube Jovanović in vse dvorno spranstvo. Kralj je poljubil prestolonaslednika in kraljevič Gjorgja in sprejel raport poveljnika ter obšel častno četo.

Mestni upravitelj Gavrilović je predstavil kralju predstavitelja občine hadži Ristića, ki je v imenu osvobojenega Skoplja voščil kralju srečen prihod in mu ponudil kruha in soli.

Kralj je izjavil svoje veselje, da je vstopil v staro srbsko prestolnico, izrekel svojo nado, da v mestu zavlada red in pozival prebivalstvo, da se povrne k rednim opravkom.

V imenu turškega prebivalstva je pozdravil še kralja nato Rešad beg, predsednik občine, ki je pa končal svoj govor z besedami: „Turki so s sabljo dobili Skoplje in so ga izgubili tudi s sabljo.“

Kralj se je zahvalil in rekel, da bo turško prebivalstvo živelo svobodno in se razvijalo pod njegovo upravo, kakor srbsko.

Kralju so bili nato predstavljeni konzuli in še druge odlične osebe.

Ves ta čas se je pozdravljala kraljičina z navzočimi, ki so bili vsi navdušeni vsled njene skrom-

nosti in njenega požrtvovalnega delovanja v blagoranjencem.

Ob burnih klicih „Živijo, kralj Peter, živel kralj osvoboditelj“, se je odpeljal kralj s kraljeviči in epremostvom po ulici, nabito polni občinstva, do cerkve sv. Spasa, kjer ga je sprejel srbski metropolit Vincentij in eksarhijski, Neofit, ki je izrekel željo, da bi zavezniške vojske nadaljevale osvobojenje kristjanov.

V stari srbski cerkvi se je nato vršila zahvalnica, nakar se je kralj povsod burno pozdravljen, odpeljal v svoje stanovanje.

Po vsem mestu je prebivalstvo kar najprijaznejše pozdravljalo srbsko vojaštvo, ki se je nastanilo v vojašnicah.

Po vsprejemu je valovla po ulicah skopeljskih velikanska množica občinstva, katerega je bilo prav gotovo do 100.000. Vzlic temu pa ni bilo nikakega incidenta.

Metropolit Vincentij je v svojem pozdravnem govoru rekel med drugimi:

„Kristijani slavnega Dušanovega mesta so željni svobode, pravice, kulturnega napredka in pokreta. Kristijani vseh treh zvezanih narodnosti so prepričani, da jim ti prinašaš svobodo, pravico in kulturni napredek. Kulturni napredek Srbije je bil že vedno jamstvo, da mora iz severa posijati svoboda. In posijala je. Ti vnuk Karadjordjev, vseh pet stoletij te gleda danes s hvaležnostjo, vse potomstvo se bo spominjalo tvojega in tvojih zaveznikov dela. In tvoj ded je prvi začel na Bačkanu izvajati veliko delo osvobojenja, a pred tremi tedni si ti posvetil veličastveni božji hram v Topoli. Ta mramornati hram vzraduje duha velikega voditelja, toda še bolj ga razveseli veliki hram svobode, ki si ga zgradil.“

Po Kumanovem in Kosovem se ne ustavi tvoja vojska v zmagah, dokler se ne zagotovi srbskemu narodu slaven mir. Ko se zagotovi mir, se pokaže tvoj svobodoumni in pravični sistem pravde tako visoko nad nesočasnim, oledelelim neprijateljskim sistemom, kakor se je pokazala tvoja vojska v vojni fizično nad sovražnikom.“

Turki so rešili pri Kumanovem samo 10 topo v

Neki ujet turški častnik pripoveduje, da so Turki po bitki pri Kumanovem rešili le 10 gorskih topov z železnico. Srbska artilerija je tako delovala, da je bilo fizički vsaj nemogoče vzdržati. Do sedaj še ni bilo niti v eni bitki tako ogromno število žrtev potom artilerije, kakor pri Kumanovem.

Srbske čete na pomoč Bolgarom.

Zofija, dne 4. novembra: Včeraj in danes je šlo skozi mesto 45.000 srbskih čet, ki so namenjene pred Odrin, da ojačajo tamošnjo bolgarsko armado. Sodi se, da je že tudi izključeno, da bi se še morali Turki vzdržati pri Čataldži.

Črnogorsko-turška vojska.

Severna kolona

pod vodstvom generala Vukotića, ki je prekoračila mejo pri Mojkovu in ki je kar po vrsti zavzela trdnjave Berane, Gusinje, Plav, Bjelopolje, Rožaj in pa Peč, je izvršila s tem prvi del svoje naloge. Po zavzetju Peče se je razdelila na dva oddelka, ki prodirata proti Djakovici, kjer se zopet združita. In najnovejša poročila vedo povedati, da je že tudi ta trdnjava padla. Potrjena se sicer ta vest ni, toda mesto se smatra za Turke kot izgubljeno. Djakovica spada med večja turška mesta. Mesto leži ob Beli Drini v vilajetu Kosovu in šteje 25.000 prebivalcev. Dobra petina teh je katoličanov. Tudi v okolici Djakovice je mnogo kristjanov.

Južna kolona

pod poveljem prestolonaslednika Danila, ki je v naglem prodiranju zavzela utrdbe Dečić, Šipčani in Tuzi, je prodira do gore Bardanjol, ki nekako dominira nad mestom Skader ob vzhodni strani. Padel je v zadnjih dneh tudi Bardanjol in armada Danila oblega skupno z južno kolono generala Martinovića mesto Skader.

Zapadna armada

pod generalom Martinovićem ima izvršiti najtežjo nalogo: osvojiti si mora trdnjavo Taraboš in skupno z glavno armado zavzeti Skader. Taraboš se pa dan za dnevom pogumno napada. Ker je pa Taraboš opremljen z modernimi topovi, se je padeč Taraboš in s tem Skadra nekoliko zavlekel, toda padeč obeh je pričakovati v najkrajših dneh.

Grško-turška vojska.

Grki pred Solunom.

Zmaga Grkov pri Jenidže.

Grški prestolonaslednik Konstantin, poveljnik glavne grške armade, je odposlal grškemu ministrskemu predsedniku v Atene dne 4. novembra naslednjo brzojavko:

„Turška armada, na katero smo trčili pri Jenidže, je bila sestavljena iz ene divizije iz Seresa, in iz več drugih bojnih delov, ki so šteli 25.000 mož s 24 do 30 topov in je imela močne pozicije. A bila je poražena in nasledoval jo je naš centrum in naše desno krilo do Gide, kjer je bila po velikih izgubah razpršena. Bitka pri Jenidži je bila zelo vroča. Padlo nam je v roke 14 sovražnikovih topov, 4 mitraljeze in mnogo ujetnikov. Ena cela turška stotnica nam je izročila orožje. Cela okolica okrog Jenidže je posejana s turškimi mrtveci in pot iz Je-

nidže do Soluna je zaznamovana z raznim vojnimi materijalom in orožjem, katerega so Turki na svojem begu proč pometali. Ni mi pa trepotno še znan uspeh, katerega so imele naše čete pri zasledovanju bežečega sovražnika od Gide naprej do Harfa Izma.

Bitka pri Jenidžeju, ki je trajala tri dni, in v kateri so ostanki poražene turške armade popolnoma odrezani od Soluna, je bila zelo krvava. Grkom je sedaj pot v Solun popolnoma odprta. Pričakuje se, da bodo stali Grki v par dneh pred Solunom, kjer si bodo podali roke s srbskimi četami, ki prodirajo od severa proti Solunu.

Druga grška armada pod poveljem generala Sapuntakisa, ki je po kapitulaciji trdnjav Nikopolis in Preveze krenila proti severu, se nahaja že pred turško trdnjavo Janino in obleganje te trdnjave je vsak čas pričakovati, če se že ne pričelo.

Nevaren položaj v Carigradu.

V Carigradu vladajo v vrstah vodilnih mož velike difference glede zunanje politike. Med tem, ko so eni za to, da se vojska nadaljuje do skrajnosti, ker ne verjamejo, da bi se mogla Turčija razdeliti, so drugi nasprotnega mnenja in žele posredovanja veseliti. Širša javnost je docela desorganizirana. In listi še vedno prinašajo poročila o turških zmagah in zaupajo v utrdbe pri Cattaldži. Le poslednjemu je pripisovati, da še vlada v Carigradu trenutno mir. Toda, ko bodo poučene širše ljudske mase o resničnem položaju Turčije, utegne z elementarno silo razbruhiti ljudska strast po masčevanju med kristjani in fanatični moslimi bodo planili kot besne zverji na kristjane in vprizorili strahovita grozotejstva.

Iz vzroka, da se zabrani masakra med kristjani v Carigradu in v drugih turških pomorskih mestih, so zahtevali poslaniki veseliti, da odpošljejo v varstvo svojih podanikov bojnih ladij pred Carigrad, Solun in druga mesta.

Avstrija je že poprej imela stalno eno vojno ladijo pred Carigradom, sedaj je še poslala križarko „Aspern“ pred Carigrad, križarko „Marija Tereziya“ pa pred Solun. Eskadra naše mornarice, obstoječa iz treh vojnih ladij in dveh torpedovk, bo pa križarila v Egejskem morju.

Slovenski zdravniki na bojišču.

Doslej je odšlo v Srbijo šest slovenskih zdravnikov: dr. Šlajmer, dr. Oražen, dr. Krajec in dr. Premrov delujejo že v Nišu, dr. Tlanjšek in dr. Kučera pa v Belgradu. Vse te vzdržuje ljubljanski odbor „Rudečega križa belgianskih držav“, ki pošlje sedaj na bojišče še štiri zdravnike in sicer odideta v Srbijo dr. Franc Šabee in dr. Konstantin Föderpersperg, dr. Mavričij Rus in dr. Stoje pa v Črnogoro.

Položaj katoliške cerkve na Balkanu.

Položaj katoliške cerkve v krščanskih državah na Balkanu ni posebno razveseljiv. Vladajoča grška pravoslavna cerkev gleda pisano delovanje katoliške cerkve ter jo skuša z vsemi sredstvi ovirati. In na slabši je položaj katoliške cerkve v Srbiji, kjer je postavno še celo prepovedana. Edina katoliška duhovnika na srbskih tleh sta oba kaplana v našem poslanstvu v Belgradu. Vse eno pa še obstoja naslov „prilmas Srbije“, ki je spojen na vladikovino v Baru v Črnigori, kjer se katoliška cerkev še najbolje počuti in kjer uživa popolno prostost. Med Vatikanom in črnogorsko vlado je sklenjen celo konkordat, bržčas vsled tega, da se tesneje združijo k Črnigori katoliški Mitriditi.

Glede Bolgarije, Rumunske in Grške se more le reči, da se katoliška cerkev v teh državah trpi. V Bolgariji sta dva apostolska vikarijata. En vikarijat, ki nosi naslov škofa Nikopoliskega, stoluje v Rustoku, drugi vikar pa v Plovdivu.

V Rumuniji je samo ena nadškofija in ena škofija. Prva obsega Valahijo s sedežem v Bukareštu, sedanjí nadškof je dr. Netzhammer. Rumunska škofija pa obsega celo Moldavo s sedežem v Jasy.

Sedež grške nadškofije se nahaja v Atenah. Nadškofija šteje 15 duhovnikov, ki oskrbujejo 25.000 vernikov. Vključ pičlemu številu katoliških duhovnikov je odposlal nadškof v Atenah dva katoliška duhovnika v grški vojaški tabor, da izvršujeta dušno pastirstvo pri katoliških vojaki.

Vojska in trgovina.

V industrijskih krogih se že bridko pritožujejo, da povzroča vojska raznotera motenja trgovine. Trgovina z nekaterimi predmeti se je takoj prenehala, ko je počil prvi strel. Najbolj je prizadeta tekstilna industrija. Ta si je v novjšem času od krize, nastale vsled preobilne produkcije, komaj nekoliko opomogla, toda zapreti je morala nekaj tovarov. Po prestani krizi je obrnila svojo pozornost na Balkan, kjer ji je prišel v dobro italijansko-turški spor zaradi Tripolitanijske. Ko si je potem v tem kratkem času nekoliko opomogla, mora sedaj zopet počivati. In velike množine blaga so pripravljene, da bi se odpošle, toda ne more se jih eksportirati. Razun tega prihaja sedaj še čas, ko bo treba misliti na izdelovanje poletnega blaga. A ravno sedaj morajo tovarne zopet misliti na znižanje obrata.

Slične so razmere v drugih industrijah. In v provinci pa slabo vpliva mnogokje še strah, da se

bo zapletla tudi naša monarhija v vojni ples. Veliko trgovcev se boji, da bodo poklicani pod orožje, vsled česar si nočejo nabaviti velikih zalog blaga, dokler se ne razjasni položaj.

Francoska banka je v teku enega tedna dvakrat zvišala svojo obrestno mero, katera znaša zdaj 4 in 4%, mera, ki ne stoji z ono iz prejšnjega desetletja v nobenem sorazmerju. Ta visoka obrestna mera se lahko smatra za pomirjajočo, pa tudi za vznemirjajočo. Kajti v najkrajšem času se bo tudi v slučaju miru veliko zahtevalo od denarnih trgov. Ne samo, da namerava Italija najeti posojilo okrog 600.000.000 frankov, že prihaja tudi Rusija z eno milijardo, in vse danes se vojskujoče balkanske države bodo gotovo rabile mnogo denarja, ko nastane mir.

Kakor se čuje iz krogov žitne trgovine, je dobava žita iz Rusije in iz balkanskih držav otežkočena, ker je od prevažanja žita izključen velik del parnikov. Grške ladije prevažajo velik del južnoruskega žita; ta del se ceni na 80%. Če so te ladije pa motene pri prevažanju žita, kar je sedaj slučaj, potem mora nastati v izvozu žita iz južne Ruske posledek. Ker se druge ladije za prevažanje žita vsled sedanje situacije le težko dobe, so že poskočili tarifi za prevažanja žita na tako visoko stopnjo, kot ni bila do sedaj še v navadi. Za države, ki so navezane na dovoz ruskega žita, pomeni to res hudi udarec.

Politični pregled.

Delegacije.

Včeraj se je pričelo v Budimpešti novo zasedanje delegacij. Avstrijska delegacija je imela najprvo včeraj popoldne plenarno sejo, v kateri se je konstituirala. Za predsednika je bil izvoljen grof Merveldt, za podpredsednika Dobernig. Po izvolitvi odsekov je bilo seje konec.

Po plenarni seji je zboroval odsek za zunanje zadeve. V njem je podal grof Berchtold svoj težko pričakovani ekspeze. Povedal ni nič novega in ni zadovoljil. Delegati in sploh javnost je nevoljna, ker naša vlada noče podati nič konkretnega in se giblje samo v izrazih kot „legitimni interesi“, katere hoče varovati.

Danes bo imel cesar, ki je tudi prišel v Budimpešto, prestočni govor.

Državni zbor.

Včeraj je zboroval proračunski odsek. Govorila sta tudi poslanca Gostinčar in Jare. Graški listi pišejo, da Slovenci obstruirajo.

Naše prireditve.

Sv. Križ na Murskem polju.

Preteklo nedeljo smo imeli velezaslužnega organizatorja slovenske mladine, gospoda dr. Josipa Hohnjeca, v svoji sredini. Ustanovil nam je ženski odsek bračnega društva ali Dekliško zvezo. V lepi pridigi pri poznem sv. opravilu je pozival navzočo mladino, naj ne stori v svojem življenju ničesar zoper Boga, ničesar brez Boga, vse pa za Boga. Svabil jih je tudi pred sedmerimi najhujšimi sovražniki deviško-čistega življenja.

V popoldanskem govoru v društveni dvorani pa je dokazoval potrebnost ženske organizacije in razpravljajal o treh vezeh, ki naj vežejo dekleta v naši Dekliški zvezi, namreč vez medsebojnega prijateljstva, skupnega izobraževanja in poštene zabave. Želijo je, da bi njegove besede obrodile najboljše sad.

Za njim je nastopilo po vrsti devet domačih in sedem tujih deklet z govorki in deklamacijami. In vmes se je trikrat oglasil dekliški pevski zbor pod vodstvom zaslužnega gospoda nadučitelja Herzoga s pesmijo: „Slovenskim mladencam“, „Slovenka sem“ in eno Marijino.

Obilna udeležba ustanovnega shoda daje upanje, da se bodo križevska dekleta tudi v obilnem številu oprijela Dekliške zveze, ki ima namen, pomagati starišem, vzgajati verne katoličanke in zavodne Slovenke.

Pri tej priložnosti se je dvorani, ki sta jo v letošnjem Slomškovem letu postavila skupno posojilnica in bralno društvo, dalo ime „Slomškov dom“ in tako jo hočemo odslej imenovati.

Raznoterosti.

Častiti duhovščini se naznanja, da se sedaj zopet dobi novi psalterij z velikim tiskom v obliki 16. Stane 3 K 36 v. Izšle so tudi horae diurnae z novim psalterijem v mali, ročni obliki 48. Stanejo v usnje vezane z zlato obrezo 5 K 20 v. Oboje se naroči v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ker je z novim letom obvezen novi psalterij za vse duhovnike, naj si blagovolijo tisti častiti gospodje, ki še nimajo psalterija, istega takoj naročiti, da se potrebni izvozni še pravčasno lahko oskrbijo od založnika.

Odlikovanje. Predsednik kmetijske družbe za Kranjsko, državni in deželni poslanec Fran Povše je bil odlikovan s komturnim križem Fran Josipovega reda.

Zadružne prireditve. V četrtek, dne 7. nov., se vrši okrožni začrtni shod v Ljubnem; v neče-

ljo, dne 10. novembra v Žičah; v četrtek, dne 14. novembra v Ormožu; v četrtek, dne 21. novembra v Mestinju. Razen tega se bo vršilo več gospodarskih predavanj, za katera pa še niso natanko določeni dnevi.

Za ceste in mostove. V proračunu ministrstva za javna dela za leto 1913 najdemo tudi sledeče postavke: 16.000 K za cesto Ljubno—Luče—Solčava (5. obrok), 12.000 K za razširjenje Tegetthoffove ceste v Mariboru (skupni stroški 90.000 K), 17.500 K za zgradbo mostu čez Dravo pri Zgornjem Dupleku (skupni stroški so proračunjeni na 234.000 K, 17.500 K je prvi obrok), 32.000 K za zgradbo mostu pri Breznem, 481.748 K za zgradbo mostu v Mariboru — skupni stroški 2.028.000 K.

Zaostali ptič. Iz Slov. Bistrice nam piše prijatelj: „In ti si edini še tukaj ostal, o ptiček, od trume vesele!“ Na te verze sem se spomnil, ko sem zagledal na dan vseh svetnikov še letati pri nas lastavico. Vsak, ki jo je videl, se je čudil. Res redka prikazen, da bi še lastavice tako pozno v jeseni bile pri nas.

60 let doktor. Predsednik državnega sodišča, tajni svetnik dr. Jožef Unger, je prejel povodom svojega dijamantnega doktorskega jubileja z cesarske kabinetne pisarne laskavo pisano čestitko.

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademsko tehniško društvo „Zarja“ v Gradcu priredi v petek, 8. novembra, svoj prvi redni občni zbor s sledečim vspehom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega in izrednega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Sprejem novih članov. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti.

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček. Ker nam je dozda manjkaj pripraven slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček, se je odločila tiskarna družba sv. Mohorja, da ga ona izda. Letos je izšel „Slovenisches Sprach- und Uebungsbuch“ v novi izdaji in slovarček v tej knjigi, ki je v tej izdaji popolnoma predejan in razširjen, je bil za ponatis še enkrat pregledan, deloma izpopolnjen, nemško-slovenski del pa bistveno razširjen. Na novo pridejan je seznam osebnih in zemljepisnih imen, tako da ima slovarček dosti nad 12.000 slovenskih in nemških izrazov. Da pa vkljub precejšnjemu obsegu (416 strani) knjižica ne bo preveč debela, je tiskarna oskrbela primeren papir in tanko, a jako trpežno vez. Služila bo tudi slovenskim dijakom, zlasti ob meji. Tržna cena slovarčka znaša v prti vezan K 2.40.

Štajersko.

Maribor. Umrli je poštni nadoskrbnik v poklju Langer, ki se je, kakor smo zadnjič poročali, še le pred dobrim tednom poročil z 22letno gospodično Varga. Mariborski mestni „trač“ ima sedaj dobre čase!

Celje. Za bodoče porotno zasedanje so izzrebani sledeči porotniki: Glavni porotniki: Mihael Jarnovič, trgovec, Dramlje; Ivan Pleškovič, uradnik, Loka; Jožef Grobelnik, posestnik, Gotovlje; Franc Pirch, mesar, Vitanje; Konrad Rist, hotelir, Rogaška Slatina; Ivan Laurič, trgovec, Vransko; Franc Jelen, gostilničar, Polzela; Karol Kitzer, uradnik, Loke; Jožef Ježovnik, posestnik, Starigr; Janez Hainschegg, gostilničar, Sodnavas; Franc Varčec, gostilničar, Brežice; Pavel Popic, veleposestnik, Raduš; Franc Bistrič, gostilničar, Ft. Lenart; Ljudovik Vrhovnik, posestnik, Žiče; Franc Pečrina, lesni trgovec, Spodnji Pobrež; Jožef Rataj, posestnik, Hrušovec; Franc Zorko, gostilničar, Brežina; Jurij Završnik, posestnik, Sv. Peter v Savinjski dolini; Andrej Presker, uradnik, Čret; Martin Kowatsch, sikar, Konjice; dr. Adolf Mravljag, notar, Laško; Rudolf Schmidt, poslovođa, Brežice; Tomaž Grah, posestnik, Gaberje; Anton Neger, mehanik, Celje; Avgust Kollaritsch, kovaški mojster, Celje; Franc Cajhen, gostilničar, Polzela; Franc Kowatsch, župan, Konjice; Jožef Westen, kamnoseški mojster, Vitanje; Ivan Silčič, tovarnar apna, Zidanmost; H. Baumann, usnjar, Konjice; Ivan Kuželj, gostilničar, Kozje; Karol Jaklin, trgovec, Vitanje; Rudolf Stermecki, trgovec, Celje; Ivan Volčanšek, gostilničar, Brežina; Vinko Kveder, veleposestnik, Zalec. Nadomestni porotniki: Oton Kuster, vinotržec, Celje; Iv. Petrak, posestnik, Sv. Peter v Savinjski dolini; F. Senizta, usnjar, Vojnik; Samuel Braun, hišni pos., Celje; Ivan Koštomaj, posestnik, Lipovec; dr. Ant. Božič, odvetnik, Celje; Karol Hauswirth, trgovski sotruidnik, Celje; Valentin Samec, posestnik, Runtole.

Brežice. Čitalnica v Brežicah priredi v prihodnjo nedeljo, dne 10. novembra, v veliki dvorani našega Narodnega doma gledališko predstavo in sicer Finžgarjevo narodno igro „Naša kri“, ki je dosedaj po vseh slovenskih odrih dosegla najlepše vspehe. Slavno občinstvo se opozarja, naj ne zamudi te priložnosti. Začetek predstave je točno ob 7. uri zvečer.

Ptuj. Po intervenciji poslanca Brenčiča se je upejajala vsakdanja pošta od 12. oktobra v sledečih krajih: Budina, Brstje, Spuhlje, Sabovci, Podvinci, Kicar, Zabajak, Cernci in Novavas. V teh vaseh se sedaj razun nedelje vsak dan enkrat dostavlja pošta, kar je bilo nujno potrebno za te velike kraje zraven Ptuja.

Strojniki obnem

kurjač išče službe. Razume na vsa popravila, elektriko in motorje. Nastop takoj. Ponudbe Ivan Jenko, pri gosp. Hentschl, Maribor, Duchatschgasse. 224

Ženitna ponudba.

Pošten mladenič, srednje starosti, ima čez 3000 K prihranka, se želi poročiti s pošteno mladenko ali vdovo brez otrok, ki ima posestvo, trgovino ali pa krčmo. — Naslov: „F. F.“ pošto ležeče, Oplotnica, Štajersko. 225

Hotel Trabesinger**v Celovcu****Velikovška cesta****št. 5**

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zagamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Franc Pleteršek
Maribor, Zaloga
Koroška cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Novost! Novost!
DEŽNE PLAŠČE

iz popolnoma nepremočljivega lodna velblodje dlake, srednje in temnosive, kakor tudi črne barve,

s kapuco in rokavi
zelo praktične in priporočljive za potnike, izdeluje po ceni in dobro iznajditelj in izdelovalec

JOSIP MACUH,

Modna trgovina za gospode
MARIBOR, Stolna ulica 5.

Pri naročilu zadostuje navedba dolžine, prsne širine in barve. Cene so zmerne (od K 20— naprej) in se ravna po velikosti in kvaliteti. 204

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slov Straži“ v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaserja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Kupim vsako množino
vinskih drož, polžev, suhih gob, orehov
kakor tudi **žito vsake vrste** po **najvišjih cenah**

Jožef Perko, Lajtersperg

p. Pesniški dvor. 220

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg 11k rotovža. 181

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru**Koroška cesta šte. 5**

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

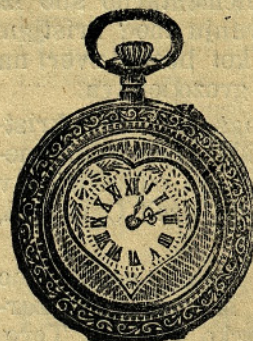
raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej.

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjske, velike in male in druge nabožne reči.

Svoji k svojim!

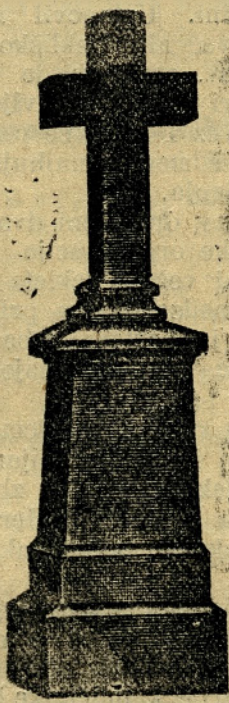
Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič**v Celju, Narodni dom.**

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih in zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna!
Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi **veliki cenik**, katerega dobi zastonj in poštne prosto. Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Prva južno-štajerska kamnoseška
družba v Celju.

Žaga, brusil in struze s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje
črk. :: Izvaja nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materiala.
Plošče za pohištvo iz raznobitnega marmorja. :: Velika zaloga
izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni
plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno.
Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4½% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izjemaši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastonj poštne-hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojavke zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5½%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.